

21994A1223(03)

23.12.1994

ОФИЦИАЛЕН ВЕСНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 336/20

ОБЩО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

1. Общото споразумение за митата и търговията (1994) се състои от:
  - a) разпоредбите на Общото споразумение за митата и търговията от 30 октомври 1947 г., приложено към Заключителния акт, приет при приключването на Втората сесия на Подготвителния комитет на Конференцията на ООН за търговията и заетостта (с изключение на Протокола за временното прилагане) с поправките, изменения и/или допълнения съгласно правните актове, влезли в сила преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО;
  - b) разпоредбите на изброените по-долу правни актове, влезли в сила в съответствие с ГATT (1947), преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО:
    - i) протоколите и заверките относно тарифните отстъпки;
    - ii) протоколите за присъединяване (с изключение на разпоредбите: а) относно временно прилагане и прекратяване на временното прилагане; б) при условие че Част II от ГATT (1947) се прилага временно в най-широк обхват, който не влиза в противоречие със законодателството, съществуващо към датата на Протокола);
    - iii) решенията относно освобождаване от задължения съгласно член XXV от ГATT (1947), които продължават да бъдат в сила след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО ⁽¹⁾;
    - iv) други решения на договарящите се страни по ГATT (1947);
  - v) изброените по-долу договорености:
    - i) Договореност относно тълкуването на член II:1 б) от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
    - ii) Договореност относно тълкуването на член XVII от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
    - iii) Договореност относно разпоредбите за платежния баланс от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
    - iv) Договореност относно тълкуването на член XXIV от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
    - v) Договореност относно освобождаването от задължения в съответствие с Общото споразумение за митата и търговията (1994);
    - vi) Договореност относно тълкуването на член XXVIII от Общото споразумение за митата и търговията (1994);
  - vi) Протокол от Маракеш към ГATT (1994).
2. Обяснителни бележки
  - a) Понятието „договаряща се страна“ в разпоредбите на ГATT (1994) се използва в смисъл на „страна членка“. Понятията „по-слабо развита договаряща се страна“ и „развита договаряща се страна“ са използвани в смисъл на „развиваща се страна членка“ и „развита страна членка“. Понятието „Изпълнителен секретар“ е използвано в смисъл на „Генерален директор на СТО“.
  - b) Използването на израза „договарящи се страни, които действат съвместно“ в член XV:1, член XV:2, член XV:8, член XXXVIII и бележките към член XII и член XVIII, както и в разпоредбите за специалните валутни договорености в член XV:2, член XV:3, член XV:6, член XV:7 и член XV:9 от ГATT (1994), следва да се подразбира като СТО. Другите функции, които разпоредбите на ГATT (1994) определят за „договарящите се страни, които действат съвместно“, се разпределят от Министерската конференция.
    - i) Преводите на текста на ГATT (1994) на английски, френски и испански език са с еднаква сила;
    - ii) Текстът на ГATT (1994) на френски език подлежи на поправка на понятията съгласно Приложение А към документ MTN.TNC/41.

⁽¹⁾ Включените в тази разпоредба решения относно освобождаване от задължения са изброени в бележка 7 на стр. 11 и 12 в Раздел II на документ MTN/FA от 15 декември 1993 г. и MTN/FA/Corr.6 от 21 март 1994 г. Министерската конференция трябва на първото си заседание да утвърди преразгледания Списък на освобождаване от задължения съгласно настоящата разпоредба в допълнение към освобождаванията от задължения, предоставени по ГATT (1947) след 15 декември 1993 г. и преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, и трябва да заличи решенията относно освобождаване от задължения, чийто срок е изтекъл до този момент.

- iii) Автентичният текст на ГATT (1994) на испански език е текстът в том IV от поредицата „Основни актове и избрани документи“, който подлежи на поправка на понятията, посочени в Приложение Б към документ MTN.TNC/41.
3. a) Разпоредбите на Част II на ГATT (1994) не се отнасят до мерки, които дадена страна членка предприема според конкретни задължителни законодателни актове, приети от съответната страна членка, преди да стане договаряща страна по ГATT (1947), за забрана на използването, продажбата или отдаването под наем на построени или реконструирани в чужбина плавателни съдове, които се използват с търговска цел между пристанища в национални води или акваторията на специална икономическа зона. Това изключение се отнася до: а) продължаването или незабавното подновяване на противоречаша на законодателството разпоредба; б) изменението на противоречаша разпоредба на законодателството, доколкото то не намалява съответствието на разпоредбата на Част II от ГATT (1947). Това изключение се ограничава до мерки, предприети съгласно гореописаното законодателство, за което е предоставена конкретна информация преди датата на влизането в сила на Споразумението за СТО. Ако подобно законодателство впоследствие бъде изменено и намалява неговото съответствие с Част II от ГATT (1994), то повече не може да отговаря на изискванията по този параграф.
- б) Министерската конференция трябва да преразгледа това изключение не по-късно от пет години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО и след това на всеки две години, докато продължава да действа изключението, с цел да провери дали продължават да съществуват условията, породили необходимостта от изключението.
- в) Страна членка, чиито мерки отговарят на условията за такова изключение, следва ежегодно да представя подробна статистическа информация (нотификация) с данни за фактическите и прогнозните доставки на съответните плавателни съдове за петгодишен период от време, както и допълнителна информация за употребата, продажбата, лизинга или ремонтирането на плавателни съдове, в рамките на това изключение.
- г) Страна членка, която счита, че това изключение действа по начин, обосноваващ ограничаване на реципрочна и пропорционална основа употребата, продажбата, лизинга или ремонтирането на съдове, построени на нейна територия, като се позовава на изключението, има право да въведе подобно ограничение след предварително нотифициране на Министерската конференция.
- д) Изключението не засяга решения относно специфични аспекти на законодателството във връзка с изключението, които се договарят в отраслови споразумения или други форуми.

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН II:1 б) ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

С НАСТОЯЩОТО СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ СЕ СПОРАЗУМЯВАТ ЗА СЛЕДНОТО:

1. За да се гарантира прозрачност на законните права и задължения, произтичащи от чл. II, параграф 1, буква б), характерът и равнището на посочените в този текст „други мита или такси“, които се прилагат за позиции с обвързани мита и за които се отнася разпоредбата, следва да бъдат вписани в Списъка на отстъпките, приложен към ГATT (1994), срещу съответната митническа позиция, за която се отнасят. Разбира се, подобно вписване не променя правния характер на понятието „други мита или такси“.
2. По смисъла на чл. II датата, от която стават задължителни „другите мита или такси“ е 15 април 1994 г. Затова „други мита или такси“ следва да бъдат вписани в списъците на равнищата с прилагания на тази дата размер. При всяко последващо предоваряне на съществуваща вече отстъпка или при договаряне на нова отстъпка датата на прилагане е датата на включването на новата отстъпка за съответната митническа позиция в съответния списък. Независимо от това датата на документа, чрез който отстъпката по дадена митническа позиция се включва за първи път в ГATT (1947) или ГATT (1994), следва да продължава да бъде вписана в колонка б от общите списъци.
3. „Други мита или такси“ следва да бъдат вписвани съобразно всички обвързвания на митата.
4. Когато дадена митническа позиция вече е била предмет на отстъпка, размерът на „други мита или такси“, отбелян в съответния списък, не може да бъде по-голям от първоначално вписания в списъка размер на отстъпката. Всяка страна членка може да оспорва съществуването на „друго мито или такса“ въз основа на това, че към датата на първоначалното обвързване на митото за позицията „друго мито или такса“ не са съществували, както и съответствието на вписания размер на всяко „друго мито или такса“ с предишно ниво на обвързване в рамките на три години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО или три години след датата на депозиране при Генералния директор на СТО на документа, включващ съответния списък в ГATT (1994), ако тази дата е по-късна.
5. Вписването на „други мита или такси“ в списъците не ограничава тяхното съответствие с правата и задълженията по ГATT (1994), с изключение на посочените в параграф 4. Всички страни членки запазват правото си да оспорват по всяко време съответствието на каквито и да било „други мита или такси“ с посочените задължения.
6. За целите на тази договореност разпоредбите на член XXII и член XXIII от ГATT (1994) следва да се прилагат така, както са разработени, и се прилагат съгласно Договореността относно уреждането на спорове.
7. „Други мита или такси“, пропуснати в даден списък към датата на депозиране на документа за включване на съответния списък в ГATT (1994) при Генералния директор на договарящите се страни по ГATT (1947) преди влизането в сила на Споразумението за СТО или след това при Генералния директор на СТО, не се добавят впоследствие към списъка и всяко „друго мито или такса“, вписани с по-малка величина в сравнение с размера към датата на прилагане, не се възстановяват на това ниво, освен ако допълненията или промените не се извършат в рамките на шест месеца след датата на депозиране на документа.
8. Решението по параграф 2 относно датата на прилагане на всяка отстъпка по смисъла на чл. II, параграф 1, буква б) от ГATT (1994) отменя решението относно датата на прилагане, прието на 26 март 1980 година (ОАИД 27S/24).

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН XVII ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ,

Отбелязвайки, че чл. XVII предвижда задължения на страните членки относно дейността на държавните търговски предприятия, посочени в чл. XVII, параграф 1, от които се изисква да спазват общите принципи на недискриминиране, предписани в ГATT (1994) за правителствени мерки във връзка с вносно-износната дейност на частните търговци;

Отбелязвайки също така, че страните членки са длъжни да спазват задълженията си по ГATT (1994) относно държавните мерки, отнасящи се до държавните търговски предприятия;

Признавайки, че тази договореност не изменя правната уредба, предвидена в чл. XVII,

С НАСТОЯЩОТО СЕ СПОРАЗУМЯВАТ ЗА СЛЕДНОТО:

1. За да осигурят прозрачност на дейността на държавните търговски предприятия, страните членки нотифицират Съвета по търговията със стоки за съществуването на тези предприятия, за да бъде направен преглед от работна група, която трябва да бъде създадена съгласно параграф 5, в съответствие със следното работно определение:
 „Държавни и недържавни предприятия, включително маркетингови съвети, на които са предоставени изключителни или специални права или привилегии, включително законови или конституционни правомощия, при упражняването на които те влияят чрез своите покупки или продажби върху големината или насочеността на вноса или износа.“

Изискването за нотифициране не се отнася до вноса на стоки за незабавно или крайно потребление за държавни нужди или за нуждите на някое от гореописаните предприятия и не по друг начин, освен за препродажба или употреба при производството на стоки за продажба.

2. Всяка страна членка следва да прави преглед на политиката си с оглед представянето на нотификации относно държавните търговски предприятия в Съвета по търговията със стоки, като взема предвид разпоредбите на тази договореност. При извършването на подобен преглед всяка страна членка трябва да отчита необходимостта от осигуряване на максимално възможната прозрачност в нотификациите, за да позволи извършването на ясна преченка на начина на действие на посочените предприятия и влиянието на техните дейности върху международната търговия.
3. Нотификациите следва да се изготвят в съответствие с въпросника за държавната търговия, приет на 24 май 1960 г. (ОАИД 9S/184—185), като се приема, че страните членки уведомяват за предприятията, посочени в параграф 1, независимо от това дали има фактически извършен внос или износ.
4. Всяка страна членка, която има основания да счита, че друга страна членка не изпълнява в необходимата степен задължението си за нотифициране, може да постави въпроса пред съответната страна членка. Ако въпросът не намери задоволително решение, страната членка може да направи контранотификация до Съвета по търговията със стоки за разглеждане от работна група, която се създава съгласно параграф 5, като едновременно с това информира заинтересованата страна членка.
5. Трябва да бъде създадена работна група, която от името на Съвета по търговията със стоки трябва да извърши преглед на нотификациите и контранотификациите. В рамките на този преглед и независимо от чл. XVII, параграф 4, буква в) Съветът по търговията със стоки може да отправя препоръки относно съответствието на нотификациите и необходимостта от по-нататъшна информация. Работната група трябва да прави също преглед на получените нотификации относно съответствието на гореспоменатия въпросник за държавната търговия и държавните търговски предприятия, включени в нотификацията по параграф 1. Работната група трябва да разработи също и примерен Списък на типовете взаимоотношения между правителствата и предприятията, както и видовете дейности на предприятията, които могат да имат отношение към разпоредбите на чл. XVII. Подразбира се, че Секретариатът трябва да осигури на работната група обща справка за дейностите на държавните търговски предприятия и връзката им с международната търговия. Членството в работната група е свободно за всички страни членки, които желаят да участват в нея. Тя следва да проведе първото си заседание до една година след влизането в сила на Споразумението за СТО и след това най-малко веднъж годишно. Работната група се отчита ежегодно пред Съвета по търговията със стоки ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Дейността на работната група трябва да бъде координирана с дейността на работната група, която се създава съгласно Раздел III от Решението на министрите относно процедурите за нотифициране от 15 април 1994 г.

**ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО РАЗПОРЕДБИТЕ ЗА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ОТ ОБЩОТО
СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)**

СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ,

Признавайки разпоредбите на чл. XII и чл. XVIII:Б от ГАТТ (1994) и Декларацията относно търговските мерки, предприемани за целите на платежния баланс от 28 ноември 1979 г. (ОАИД 26S/205-209, наричана по-нататък в текста на тази договореност за краткост „Декларацията от 1979 г.“) и с оглед на изясняването на тези разпоредби⁽¹⁾:

С НАСТОЯЩОТО СЕ СПОРАЗУМЯВАТ ЗА СЛЕДНОТО:

Прилагане на мерките

1. Страните членки потвърждават своя ангажимент да обявяват публично във възможно най-кратки срокове графиците за премахване на мерките, които ограничават вноса, предприемани за целите на платежния баланс. Подразбира се, че графиците могат да бъдат изменения при необходимост, за да отразят промените в състоянието на платежния баланс. Когато дадена страна членка не обяви публично графика, тя е длъжна да посочи причините за това.
2. Страните членки потвърждават своя ангажимент да дават приоритет на мерките, които имат най-слаб разстройващ търговията ефект. Тези мерки (наричани по-нататък в текста на тази договореност „основаващи се на цената мерки“), според приетото тук разбиране, включват допълнителни такси по вноса, изисквания за депозити по вноса или други еквивалентни търговски мерки, които оказват въздействие върху цената на вносните стоки. Независимо от разпоредбите на чл. II, основаващите се на цената мерки, които се предприемат за целите на платежния баланс, могат да бъдат прилагани от съответната страна членка като допълнение към митата, посочени в Списъка на отстъпките за тази страна. Освен това страната членка е длъжна да посочи ясно и точно сумата, с която съответната мярка, основаваща се на цената, надхвърля обвързаното мито, съгласно процедурите за нотифициране в тази договореност.
3. Страните членки трябва да се стремят да избегват налагането на нови количествени ограничения за целите на платежния баланс освен в случаите, когато поради критично състояние на платежния баланс основаващите се на цената мерки не могат да спрат рязкото влошаване на състоянието на външните плащания. В случаите, когато дадена страна членка прилага количествени ограничения, тя следва да представи обосновка за причините, поради които основаващите се на цената мерки не представляват подходящо средство за решаване на проблемите с платежния баланс. Страната членка, която прилага количествени ограничения, в последователни консултации представя своя напредък в значителното намаляване на обхвата и ограничителния ефект на такива мерки. Подразбира се, че за една и съща стока не може да се прилага повече от една мярка, ограничаваща вноса, за целите на платежния баланс.
4. Страните членки потвърждават, че мерките, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс могат да се прилагат само за контролиране на общото ниво на вноса и не могат да надвишават необходимото за подобряване на състоянието на платежния баланс ниво. За да сведе до минимум страничните протекционистични последици, страната членка следва да прилага ограниченията така, че да осигури прозрачност. Властите на страната вносител следва да предоставят задоволителна обосновка на критериите, използвани за определяне на стоките, подлежащи на ограничение. Съгласно чл. XII, параграф 3 и чл. XVIII, параграф 10 при някои стоки от съществено значение страните членки могат да изключват или ограничават прилагането на допълнителни такси или други мерки за целите на платежния баланс. Понятието „стоки от съществено значение“ следва да бъде разбирано като стоки, които задоволяват основни потребности или допринасят за усилията на съответната страна членка да подобри състоянието на платежния си баланс, като например основни за производство или суровини или материали. При прилагането на количествени ограничения страните членки следва да прилагат режим на лицензиране по преценка само когато подобен режим е неизбежен, постепенно той трябва да бъде премахнат. Необходимо е да бъде представена съответната обосновка на критериите, използвани за определяне на допустимите количества или стойности по вноса.

⁽¹⁾ Нито една разпоредба в настоящата договореност не цели да изменя правата и задълженията на страните членки по чл. XII и чл. XVIII:Б от ГАТТ (1994). Разпоредбите на чл. XXII и чл. XXIII от ГАТТ (1994), разработени и приложени в Договореността относно уреждането на спорове, могат да бъдат прилагани относно всички въпроси, възникващи от предприемането на мерки, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс.

Процедури за консултации по платежния баланс

5. Комитетът по ограниченията, свързани с платежния баланс (наричан по-нататък в текста на тази договореност за краткост „Комитет“), трябва да провежда консултации, за да направи преглед на всички мерки, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс. Членството в Комитета е отворено за всички страни членки, изявили желание да участват в неговата работа. Комитетът следва да спазва процедурите за консултации по ограниченията в платежния баланс, одобрени на 28 април 1970 година (ОАИД 18S/48—53, наричани по-нататък в текста на тази договореност за краткост „пълни процедури за консултации“), съгласно следващите по-долу разпоредби.
6. Страна членка, която прилага нови ограничения или повишава общото ниво на съществуващите ограничения чрез значително засилване на мерките, следва да започне провеждането на консултации с Комитета не по-късно от четири месеца след приемането на такива мерки. Страната членка, която предприема такива мерки, може да поисква провеждане на консултациите съгласно чл. XII, параграф 4, буква а) или чл. XVIII, параграф 12, буква а) според конкретния случай. Ако такава молба не е отправена, председателят на Комитета следва да покани съответната страна членка да проведе тези консултации. Факторите, които могат да бъдат преразгледани по време на консултациите, включват, в частност, въвеждането на нови видове ограничителни мерки за целите на платежния баланс или повишаване на равнището или обхвата на ограниченията.
7. Всички ограничения, прилагани за целите на платежния баланс, подлежат на периодичен преглед от Комитета съгласно чл. XII, параграф 4, буква б) или чл. XVIII, параграф 12, буква б), като има възможност за промяна на периодичността на консултациите, съгласувано с провеждащата консултациите страна членка или на основата на конкретна процедура за прегледа, която може да бъде препоръчана от Общия съвет.
8. Консултации могат да бъдат провеждани съгласно опростените процедури, утвърдени на 19 декември 1972 г. (ОАИД 20S/47—49, наричани по-нататък в текста на тази договореност за краткост „опростени процедури за консултации“), когато съответната страна членка е от групата на най-слабо развитите страни или от групата на развиващите се страни, които осъществяват съгласно представен на предишни консултации с Комитета график програма за либерализация. Опростените процедури за консултации могат да се използват и когато прегледът на търговската политика на развиваща се страна членка е насрочен за същата календарна година, в която се провеждат консултациите. В такива случаи решението дали да се използват пълните процедури за консултации се взема на основата на факторите, изброени в параграф 8 от Декларацията от 1979 г. Не може да се провеждат повече от две поредни консултации съгласно опростените процедури за консултации, освен в случаите на най-слабо развитите страни.

Нотифициране и документация

9. Страна членка следва да нотифицира пред Общия съвет въвеждането или промени в прилагането на мерки, ограничаващи вноса, за целите на платежния баланс, както и за всякакви промени в графика за премахването на тези мерки съгласно параграф 1. Съществени промени следва да бъдат нотифицирани пред Общия съвет не по-късно от 30 дни след тяхното обявяване. Всяка страна членка следва ежегодно да предоставя на Секретариата най-обобщена нотификация за преглед от останалите страни членки относно всички изменения в законите и в подзаконовите нормативни актове, политически решения и публични декларации. Нотификациите включват пълна информация, доколкото е възможно, относно нивото на митата за тарифните позиции, вида на предприетите мерки, критериите, съгласно които те се администрират, засегнатите стоки и търговски потоци.
10. Комитетът може да извърши преглед на нотификациите по молба на която и да било страна членка. Подобни прегледи следва да се ограничават до изясняване на конкретни въпроси във връзка с нотификацията или проверка дали се налага провеждане на консултации съгласно чл. XII, параграф 4, буква а) или чл. XVIII, параграф 12, буква а). Страните членки, които имат основания да смятат, че мярка, ограничаваща вноса, прилагана от друга страна членка, е приета за целите на платежния баланс, могат да уведомят за това Комитета. Председателят на Комитета следва да отправи молба за информация за мярката и да предостави получената информация на всички страни членки. Без да се наруши право на всяка страна членка, която е в Комитета, да търси съответните пояснения в хода на консултациите, предварително могат да се поставят въпроси към провеждащата консултациите страна членка.
11. Провеждащата консултациите страна членка подготвя т.нр. Основен документ за консултациите, който, освен всяка допълнителна, свързана с въпроса информация, трябва да включва следното: а) общ преглед на състоянието и перспективите на платежния баланс, включително преглед на вътрешните и външните фактори, които имат отношение към състоянието на платежния баланс, и вътрешнополитическите мерки за възстановяване на равновесието на здрава и дълготрайна основа; б) пълно описание на прилаганите ограничения за целите на платежния баланс, правното им основание и предприетите мерки за намаляване на евентуалните допълнителни протекционистични влияния; в) мерките, предприети след последните консултации за либерализиране на ограниченията върху вноса, в светлината на заключенията на Комитета; г) план за премахването и прогресивното смекчаване на оставящите ограничения. Когато е уместно, документът може да се позовава на информация, съдържаща се в други нотификации или доклади, представени на СТО. При опростените процедури за консултации провеждащата консултациите страна членка следва да представи писмен доклад, съдържащ съществена информация за елементите на основния документ.

12. С оглед на улесняването на консултациите в Комитета Секретариатът следва да изготви основна обща справка по различните аспекти на плана за консултации. За развиващите се страни членки документът на Секретариата следва да включва съответния фактически и аналитичен материал относно въздействието на външнотърговската среда върху състоянието на платежния баланс и перспективите на провеждащата консултациите страна членка. Службите на Секретариата за техническа помощ, по молба на развиваща се страна членка, следва да подгответ документите за консултациите.

Заключения от консултациите по платежния баланс

13. Комитетът следва да докладва за консултациите пред Общия съвет. Когато се прилагат пълните процедури за консултации, докладът следва да посочи заключенията на Комитета за различните елементи от плана за консултациите, както и фактите и причините, на които се основават тези заключения. Комитетът трябва да се стреми да включи в своите заключения предложения за препоръки с оглед улесняване прилагането на чл. XII и чл. XVIII:Б, Декларацията от 1979 г. и тази договореност. В случаите, когато е представен график за премахването на ограничителните мерки за целите на платежния баланс, Общият съвет може да препоръча, при спазване на графика, да се смята, че съответната страна членка изпълнява задълженията си по ГATT (1994). Когато Общият съвет отправи конкретни препоръки, правата и задълженията на страните членки се преценяват в светлината на направените препоръки. Когато не се правят конкретни предложения за препоръки от Общия съвет, заключенията на Комитета трябва да отразяват различните становища в Комитета. Когато се прилагат опростените процедури за консултации, докладът трябва да включва обобщение на основните елементи, обсъдени от Комитета, и решение за това, дали се налага прилагането на пълните процедури за консултации.

ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН XXIV ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)

СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ,

Имайки предвид разпоредбите на чл. XXIV от ГАТТ (1994);

Признавайки, че митническите съюзи и зоните за свободна търговия значително са нараснали по брой и по значение след създаването на ГАТТ (1947) и понастоящем заемат значителна част от световната търговия;

Признавайки приноса към разширяването на световната търговия, който може да се получи от по-тясното интегриране на икономиките на страните по такива споразумения;

Признавайки също така, че този принос нараства, ако премахването на митата и другите ограничаващи търговията разпоредби между съответните територии включи в обхвата си цялата търговия, и намалява, ако бъде изключен важен сектор от търговията;

Потвърждавайки, че целта на такива споразумения е улесняването на търговията между участващите територии, а не издигането на пречки за търговията на останалите страни членки с тях и че при тяхното създаване или разширяване страните би трябвало в най-голяма степен да се стремят да избегват неблагоприятните последици за търговията на останалите страни членки;

Убедени също така в необходимостта от засилване на ефективността на ролята на Съвета по търговията със стоки при прегледа на споразуменията, за които е направена нотификация по чл. XXIV чрез изясняване на критериите и процедурите за оценка на новите или разширени споразумения и чрез повишаване на прозрачността на всички споразумения по чл. XXIV;

Признавайки необходимостта от общо разбиране на задълженията на страните членки съгласно чл. XXIV, параграф 12,

С НАСТОЯЩОТО СЕ СПОРАЗУМЯВАТ ЗА СЛЕДНОТО:

1. Митническите съюзи, зоните за свободна търговия и временните споразумения, водещи до създаването на митнически съюз или зона за свободна търговия, за да бъдат в съответствие с чл. XXIV, трябва да удовлетворяват, в частност, разпоредбите на чл. XXIV, ал. 5, 6, 7 и 8.

Член XXIV, параграф 5

2. Оценката съгласно чл. XXIV, параграф 5, буква а) за въздействието на митата и другите разпоредби във връзка с търговията преди и след създаването на митнически съюз трябва да се основава, относно митата и таксите, на обща оценка на средно претеглените ставки на митата и митни сборове. Оценката трябва да се основава на предоставени от митническия съюз статистически данни за вноса за предишен представителен период, на основата на данни по тарифни позиции, стойности и количества с разбивка по страни на произход, членки на СТО. Секретариатът трябва да изчислява средно претеглените ставки на митата и митни сборове съгласно методологията, използвана при оценката на предложените мита в Уругвайския кръг от многостраничните търговски преговори. За целта разглежданите мита и такси, които следва да се вземат предвид, са прилаганите ставки на митата. За целите на общата оценка на въздействието на другите разпоредби във връзка с търговията, при които е трудно количественото измерване и обобщеното представяне, може да се наложи оценка на отделните мерки, нормативна уредба, обхванатите стоки и търговските потоци.

3. „Разумният срок“ съгласно чл. XXIV, параграф 5, буква в) може да надхвърля 10 години само в изключителни случаи. Когато страните членки, които участват във временно споразумение, смятат, че 10 години е недостатъчен срок, те следва да представят на Съвета по търговията със стоки подробно обяснение за необходимостта от по-дълъг период.

Член XXIV, параграф 6

4. Член XXIV, параграф 6 установява процедурата, която се прилага в случаите, когато дадена страна членка, създаваща митнически съюз, предлага повишаване на дадено обвързано мито. В тази връзка страните членки потвърждават отново, че посочената в чл. XXVIII процедура съгласно насоките за работа от 10 ноември 1980 г. (ОАИД 27S/26—28) и Договореността относно тълкуването на чл. XXVIII от ГATT (1994) трябва да започне преди изменението или отмяната на тарифните отстъпки при създаването на митнически съюз или при подписването на временно споразумение, което води до създаването на митнически съюз.
5. Тези преговори трябва да се водят добронамерено, с оглед на постигането на взаимно удовлетворителни компенсиращи договорености. В хода на тези преговори, съгласно изискванията на чл. XXIV, параграф 6, трябва да се отчете намаляването на ставките на митата по същата тарифна позиция от страна на другите участници в митническия съюз при неговото създаване. Ако намаляването не е достатъчно за постигане на удовлетворителна компенсираща договореност, митническият съюз предлага компенсации, които могат да бъдат под формата на намаляване на ставките по други тарифни позиции. Такова предложение се разглежда от страните членки, които имат права за преговаряне по изменените или отменени задължения. Ако компенсиращата договореност остава неприемлива, преговорите следва да продължат. Когато, въпреки тези усилия, не може да се постигне съгласие в преговорите за компенсации по чл. XXVIII съгласно Договореността относно тълкуването на чл. XXVIII от ГATT (1994) в разумен срок след започването на преговорите, митническият съюз има право да измени или отмени отстъпките, като тогава засегнатите страни членки имат право да отменят еквивалентни по същество отстъпки съгласно чл. XXVIII.
6. ГATT (1994) не налага задължения на страните членки, които имат полза от намаляване на митата в резултат на създаването на митнически съюз или на временно споразумение, водещо до създаването на митнически съюз, да предоставят компенсации на страните в този съюз или споразумение.

Преглед на митническите съюзи и зоните за свободна търговия

7. Всички нотификации съгласно чл. XXIV, параграф 7, буква а) трябва да се разглеждат от работна група, като се вземат предвид съответните разпоредби на ГATT (1994) и параграф 1 на тази договореност. Работната група трябва да представя доклад пред Съвета по търговията със стоки относно направените в тази връзка заключения. Съветът по търговията със стоки може да отправя към страните членки препоръки, които намира за уместни.
8. Във връзка с временните споразумения работната група може в своя доклад да направи подходящи препоръки за предложения график и мерките по създаването на митнически съюз или зоната за свободна търговия. При необходимост може да се препоръча следващ преглед на споразумението.
9. Страните членки, които са страни по временно споразумение, уведомяват Съвета по търговията със стоки за съществените промени в плана и графика, включени в споразумението, и Съветът може, ако е отправена молба, да разгледа промените.
10. Ако временно споразумение, за което е съобщено съгласно чл. XXIV, параграф 7, буква а), не включва план и график, въпреки изискванията на чл. XXIV, параграф 5, буква в), работната група трябва в поклада си да препоръча представянето на план и график. Страните не бива да поддържат или въвеждат в действие, според конкретния случай, такова споразумение, ако нямат готовност да го променят в съответствие с препоръките. Трябва да бъде предвидена разпоредба за по-нататъшен преглед на изпълнението на препоръките.
11. Митническите съюзи и страните в зони за свободна търговия периодично следва да се отчитат за дейността си по съответното споразумение пред Съвета по търговията със стоки, както е предвидено от договарящите се страни по ГATT (1947) в инструкцията им към Съвета на ГATT (1947) относно докладите по регионалните споразумения (ОАИД 18S/38) за действието на съответното споразумение. Всякакви съществени промени и/или развитие на споразуменията се отчитат текущо.

Уреждане на спорове

12. Разпоредбите на чл. XXII и чл. XXIII от ГATT (1994), както са разработени и отразени в Договореността относно уреждането на спорове, могат да бъдат използвани във връзка с всички въпроси, възникващи при прилагането на онези разпоредби на чл. XXIV относно митническите съюзи, зоните за свободна търговия или временните споразумения, водещи до създаването на митнически съюз или зона за свободна търговия.

Член XXIV, параграф 12

13. Всяка страна членка носи пълна отговорност по ГATT (1994) за спазването на всички изисквания на ГATT (1994) и следва да предприема такива възможни разумно обосновани мерки, които осигуряват спазването на изискванията от страна на регионалните и местните органи на управление и властите на нейна територия.

14. Разпоредбите на чл. XXII и чл. XXIII от ГATT (1994), както са разработени и отразени в Договореността относно уреждането на спорове, могат да бъдат използвани във връзка с мерките, които влияят върху спазването от регионалните и местните органи на управление иластите на територията на страната членка. Когато Органът за уреждане на споровете постанови, че дадена разпоредба на ГATT (1994) не е била спазена, носещата за това отговорност страна членка следва да предприеме всички възможни разумно обосновани мерки за осигуряване на нейното спазване. Разпоредбите във връзка с компенсациите и прекратяването на отстъпките или други задължения се прилагат в случаите, когато е било невъзможно да се осигури подобно спазване.
15. Всяка страна членка поема задължението да проявява добра воля и да предоставя съответните възможности за консултации при каквито и да било изявления от друга страна членка за мерки, взети на територията на първата, които се отразяват на действието на ГATT (1994).

**ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ОСВОБОЖДАВАНЕТО ОТ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ОБЩОТО
СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)**

С НАСТОЯЩОТО СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ СЕ СПОРАЗУМЯВАТ, КАКТО СЛЕДВА:

1. Молбата за освобождаване от задължения или за удължаване срока на освобождаването от задължения следва да описва мерките, които страната членка възнамерява да предприеме, конкретните цели на политиката, която тя се стреми да провежда, и причините, възпрепятстващи постигането на целите на нейната политика с мерки, които съответстват на задълженията по ГАТТ (1994).
2. Всяко освобождаване от задължения, действащо към датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, трябва да бъде прекратено на датата, на която изтича определеният краен срок, или две години след влизането в сила на Споразумението за СТО, в зависимост от това, коя от споменатите дати е по-ранна, освен ако не е продължено в съответствие с гореописаните процедури и изискванията на чл. IX от Споразумението за СТО.
3. Всяка страна членка, която смята, че определена полза за нея по ГАТТ (1994) е премахната или нарушена в резултат на:
  - a) невъзможността на страната членка, на която е предоставено освобождаване от задължения, да изпълни изискванията и условията за освобождаването от задължени, или
  - b) прилагането на мярка в съответствие с изискванията и условията за освобождаването от задължения,има право да се позове на разпоредбите на чл. XXIII на ГАТТ (1994), както са разработени и се прилагат съгласно Договореността относно уреждането на спорове.

**ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА ЧЛЕН XXVIII ОТ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ
ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)**

С НАСТОЯЩОТО СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ СЕ СПОРАЗУМЯВАТ, КАКТО СЛЕДВА:

1. За целите на изменението или отмяната на отстъпка страната членка, която има най-голям относителен дял от износа, засегнат от отстъпката (т.e. износ на стоката на пазара на страната членка, която изменя или отменя отстъпката), в общия обем на своя износ, се смята, че има интерес на основен доставчик, ако вече няма правото на първоначални преговори или интерес на основен доставчик съгласно чл. XXVIII, параграф 1. Независимо от това страните се споразумяват, че този параграф ще се преразглежда от Съвета по търговията със стоки пет години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, за да се вземе решение дали този критерий е осигурил задоволително преразпределение на правото на първоначални преговори в полза на малките и средните износители сред страните членки. Ако това не е така, трябва да бъде разгледана възможността за подобрения, включително в контекста на наличните съответни данни, приемането на критерий на основата на относителния дял на износа, засегнат от отстъпката, в общия обем на износа на съответната стока на всички пазари.
2. Когато дадена страна членка смята, че има интерес на основен доставчик по смисъла на параграф 1, тя следва да представи своя иск и доказателства в писмена форма на страната членка, която предлага да измени или отмени отстъпката, и същевременно уведомява Секретариата. В такива случаи следва да се прилага точка 4 от „Процедури за преговори съгласно чл. XXVIII“, приети на 10 ноември 1980 г. (ОАИД 27S/26—28).
3. Когато се определя кой от страните членки имат интерес на основен доставчик (съгласно параграф 1 от това тълкуване или съгласно чл. XXVIII, параграф 1) или съществен интерес, се взема предвид само търговията със засегнатата стока, осъществена на основата на третиране „най-облагодетелствана нация“. Взема се предвид обаче и търговията със съответната стока, осъществена при извън договорни преференции, ако тази търговия вече не се ползва с подобно преферицнали третиране, което я превръща в търговия на основата на третиране „най-облагодетелствана нация“, към датата на преговорите за изменение или отмяна на отстъпката или ако приключване на преговорите води до такова състояние.
4. Когато се изменя или отменя тарифна отстъпка за нова стока (т.e. стока, за която няма търговска статистика за тригодишен период), страната членка, която има първоначални права на договаряне по тарифната позиция на досегашната или действащата в момента класификация на стоката, се смята, че има първоначални права на договаряне по въпросната отстъпка. Определянето на интереса на основен доставчик и на съществения интерес и изчисляването на компенсациите следва да отчита, в частност, производствените мощности и инвестициите относно засегнатата стока в страната износител и оценките за растежа на износа, както и прогнозите за търсеният на стоката в страната вносител. За целите на този параграф под понятието „нова стока“ се разбира стока, класифицирана чрез отделяне от съществуваща тарифна позиция.
5. Когато дадена страна членка счита, че има интерес на основен доставчик или съществен интерес по смисъла на параграф 4, тя представя на страната членка, която предлага да измени или отмени отстъпката, своя иск и доказателства в писмена форма, като същевременно информира Секретариата. В тези случаи се прилага параграф 4 от горепосочените „Процедури за преговори съгласно член XXVIII“.
6. Когато неограничена тарифна отстъпка се заменя от тарифна квота, размерът на предвидената компенсация трябва да надхвърля размерът на търговията, засегната от изменението на отстъпката. За основа за изчисляване на компенсацията се взема размерът, с който очакванията за бъдеща търговия надвишават размера на квотата. Подразбира се, че очакванията за бъдеща търговия се измерват на основата на по-голямата стойност от следните:
  - a) средногодишния обем на търговия за последния представителен тригодишен период, увеличен със средногодишния темп на нарастване на вноса за същия период или с 10 процента, в зависимост от това коя величина е по-голяма, или
  - b) обема на търговията през последната година, увеличен с 10 процента.
7. Всяка страна членка, която има интерес на основен доставчик съгласно параграф 1 от настоящата договореност или към чл. XXVIII, параграф 1, при изменение или отмяна на отстъпка получава право на първоначални преговори за компенсиращи отстъпки, освен ако не бъде уговорена друга форма на компенсиране между заинтересованите страни членки.

**ПРОТОКОЛ ОТ МАРАКЕШ
КЪМ ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА (1994)**

СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ,

След провеждането на преговори в рамките на ГATT (1947) в съответствие с Декларацията на министрите относно Уругвайския кръг преговори,

С НАСТОЯЩОТО СЕ СПОРАЗУМЯВАТ, КАКТО СЛЕДВА:

1. Списъкът на отстъпките на дадена страна членка, приложен към този протокол, се превръща в Списък на отстъпките към ГATT (1994) на тази страна членка на датата, на която Споразумението за СТО влиза в сила за нея. Всеки Списък на отстъпки, представен в съответствие с решението на министрите относно мерките в полза на най-слабо развитите страни, следва да се смята за приложен към този протокол.
2. Договорените от всяка страна членка намаления на митата трябва да бъдат прилагани на пет еднакви по размер намаления на ставките на митата, освен ако в Списъка с отстъпките на съответната страна членка не е предвидено друго. Първото такова намаление следва да се въведе от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, като всяко следващо намаление трябва да се въвежда всяка следваща година от първи януари, а окончателните ставки на митата трябва да се въведат не по-късно от четири години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, освен ако в Списъка на отстъпките на съответната страна членка не е посочено друго. Освен ако в Списъка на отстъпките не е посочено друго, страна членка, която приема Споразумението за СТО след влизането му в сила, на датата, на която споразумението влиза в сила за нея, следва да въведе всички съществуващи намаления, заедно с намаленията, които тя, както е в предното изречение, е била задължена да въведе от първи януари следващата година, като останалите намаления по списъка трябва да се въведат по графика, определен в предишното изречение. На всеки от етапите намаленото мито се закръгля до една десета. За селскостопанските стоки, както е постановено в чл. 2 от Споразумението за селското стопанство, етапите на намаляването следва да бъдат осъществени, както е посочено в съответните раздели на списъците на отстъпките.
3. При постъпила молба изпълнението на отстъпките и задълженията по приложените към протокола списъци на отстъпките и задълженията подлежи на многострочно разглеждане от страните членки. Това няма да се отрази върху правата и задълженията на страните членки по споразумението в Приложение 1A към Споразумението за СТО.
4. След като приложен към този протокол Списък на отстъпките на дадена страна членка се превърне в Списък на отстъпките към ГATT (1994) съгласно условията в точка 1, страната членка трябва да има право когато и да било в такъв списък временно да преустанови или отмени изцяло или частично отстъпка за всяка стока, за която главен доставчик е друга страна, участвала в Уругвайския кръг преговори, чийто Списък на отстъпките още не се е превърнал в Списък на отстъпките към ГATT (1994). Подобна мярка може да бъде предприета само след писмено предизвестие за временното преустановяване или отмяната на отстъпката до Съвета по търговията със стоки и след провеждане на консултации, при постъпила молба, с всяка страна членка, чийто Списък на отстъпките се е превърнал в Списък на отстъпките към ГATT (1994) и която има съществен интерес спрямо съответната стока. Временно преустановените или отменени отстъпки следва да се прилагат от и след датата, на която списъкът на отстъпките на страната членка, която има интерес на основен доставчик, се превърне в Списък на отстъпките към ГATT (1994).
5. a) Без да се нарушават разпоредбите на чл. 4, параграф 2 от Споразумението за селското стопанство, за целите на тълкуването на датата на споразумението съгласно чл. II, параграф 1, буква б) и параграф 1, буква в) от ГATT (1994) за дата на прилагане на отстъпките за стока, за която са предвидени отстъпки в приложен към този протокол Списък на отстъпки, се приема датата на този протокол.
b) За целите на тълкуването на датата на споразумението съгласно чл. II, параграф 6, буква а) от ГATT (1994) за дата на прилагане на списък на отстъпките, приложен към този протокол, се приема датата на този протокол.

6. При изменение или отмяна на отстъпки по извънмитнически мерки в съответствие с Част III от списъците се прилагат разпоредбите на чл. XXVIII от ГATT (1994) и „Процедури за преговори съгласно член XXVIII“ от 10 ноември 1980 г. (ОАИД 27S/26—28). Това не се отразява на правата и задълженията на страните членки съгласно ГATT (1994).
7. Винаги когато приложен към този протокол Списък на отстъпки доведе до по-неблагоприятно третиране на дадена стока в сравнение с предвиденото по ГATT (1947) преди влизането в сила на Споразумението за СТО, се приема, че съответната страна членка, която прилага списъка, е предприела необходимите мерки, които биха се наложили съгласно съответните разпоредби на чл. XXVIII от ГATT (1947) или ГATT (1994). Разпоредбите на тази точка се отнасят само до Египет, Перу, ЮАР и Уругвай.
8. Приложените тук Списъци на отстъпките и задълженията са с еднаква сила както на английски, така и на френски или испански език, както е определено за съответния списък.
9. Датата на този Протокол е 15 април 1994 г.

Съгласуваният списък с участниците ще бъде приложен към Протокола от Маракеш в екземпляра към договора от Споразумението за СТО.
